

Debreceni Nagyujság

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:		FŐSZERKESZTŐ: SZÁVAY GYULA.		SZERKESZTŐSÉG:	KIADÓHIVATAL:
HELYBEN:	VIDÉKEN:	Felelős szerkesztő:	Laptulajdonos:	Debrecen Darabos-u. 19.	Debrecen, Piac-utca 7. sz.
Egy évre. . . . . 12 korona	Egy évre. . . . . 18 korona	Szalánczy József	Thaisz Arthur	Telefon 862.	Telefon 223.
Fél évre. . . . . 6 korona	Fél évre. . . . . 9 korona				
Negyed évre. . . . . 3 korona	Negyed évre. . . . . 4 K 50 f.				

Amiből élünk.

Miután most már a szép ünnepségeket elrendeztük és költséges ideális befektetéseink megvalósításának utjain dolgozunk és a függő milliók felszedett milliói ugy esüggenek nyakunkon, mint diófán a páros-hármas dió, — itt az idő, hogy valami olyan tervekkel és létesítésekkel is foglalkozzunk, melyek a konyhára hoznak valamit, olyanlan, amiből élünk.

Megpendült már régebben íthton, hogy Debrecen használja fel kitünő üzleti fekvését, magánkezekben meglevő befektetéseit, nagy környékének és saját fogyasztópiacának felvevő képességét és teremtsen egy olyan kiviteli sertés-piacot, mint amilyent most a maga számára a főváros igyekszik biztosítani.

Egy ilyen kiviteli piac állandóan nagy forgalmat tud teremteni a városnak s a forgalom hozza és szórja el a pénzt.

Egy ilyen kiviteli piacban a biztosított helyzetben van, hogy állandó egészségügyi felügyelet alatt a vágószékekre minden időben szabadon szállíthatja a sertést.

Azonkívül a helyi henteseknek állandóan biztosított szolid bevásárlási piaca, mely megmenti őket a külső bevásárlások és szaladgálások fölösleges üzemi kiadásaitól.

Ilyen piacot ott lehet létesíteni, ahol hizlalók vannak, s ahol a sertéskereskedelemnek bizonyos régebbi megálapodottsága van, mint amilyen hely épen Debrecen.

Az ily piacok rendszerint össze vannak kötve bérhizlalókkal, vagyis olyan telepekkel, ahova bárki beadhatja sertésállományát hizlalásra, és pedig megnyugvással, mert tudja, hogy szakszerű gondozás alá kerülnek azok.

Ezek a telepek előleget adnak a beraktározott sertésanyagra, mint a beraktározott gabonára a közraktárak s

gondoskodnak a hizlalásról is, az eladásról is.

Az ilyen telepek mellett a husfeldolgozásnak és a melléktermények feldolgozásának gyártelepei éz üzletei csoportosulnak, újabb és újabb munkákat s kereseteket adva.

Debrecen husfeldolgozó iparának külön reklámra e téren nincs is szüksége.

Az efféle vállalatok jelentékeny tőkét igényelnek, de a tőke nem idegenkedik tőle.

A Debrecenbe tervezett ilyen szélesalapú vállalkozás mindenestre a városnak valamely alakban való résztevésével és támogatásával indulhat meg, tapogatózás történt már eddig is a szükséges tőke iránt, — a tőke a vállalkozás iránt barátságosan érdeklődik s egyáltalán nem zárkózik el tőle.

Ebben a tárgyban a közlelbbi napokban bizalmas tanácskozások indulnak meg a kereskedelmi és iparkamaránál, szakemberek bevonásával.

Örömmel jegyezzük fel, hogy kezdünk érdeklődni olyan dolgok iránt is, amiből élünk.

A hadügyi vita a delegációban.

— Telefonjelentés. —

A delegációs hadügyi vita során Vindisgreatz Lajos herceg a hadsereg fejlesztésének szükségességét hangoztatta, majd a Gerő-ügyet teszi szóvá s felhívja a miniszter figyelmét a katonai pesületügyi eljárás alapos áttanulmányozására.

Issekutz Győző a várerődtítmények ügyét teszi szóvá.

Chorin Ferenc az erdélyrészti határon tartja szükségesnek a várerődtítmények fejlesztését.

Ezután elnök bezárta az általános vitát s a folytatólagos ülést mára tűzte ki.

27 egyetemi tanár.

Jelölések a debreceni egyetem tanszékeire.

Jankovich Béla kultuszminiszter a pozsonyi egyetemen létesítendő tizenhárom és a debreceni egyetemen létesítendő huszonzét tanszék betöltésére a kolozsvári és a budapesti egyetem tanáraiból hármas-ötös tagu bizottságot delegált oly célból, hogy a meghirdetett tanszékekre beérkezett pályázatok alapján a jelöléseket megejtsék. Mivel a negyven tanszék között hét olyan, mely a debreceni egyetem ref. hittudományi karának a studiumaira vonatkozik, az ezen tanszékeket érdeklő jelölések megejtésére a miniszter a kolozsvári, debreceni és budapesti ref. teológiai fakultás tanáraiból delegálta a jelölő bizottságot.

A kiküldött bizottságok tagjai, mivel a kolozsvári és debreceni tagok az akadémia ülései miatt most ugyis Budapesten időznek, tegnap értekezletet tartottak a jelölések ügyében. Minden tanszékre három pályázót jelölnek és ezek közül fogja a kultuszminiszter a királynak az új egyetemi professzorokat kinevezésre ajánlani.

A debreceni egyetem jogi karán a következő tanszékekre jelöltek: 1. ujszövetségi írásmagyarázat és teológia, 2. ószövetségi írásmagyarázat és teológia, 3. egyháztörténelem, 4. dogmatika és szimbolika, 5. vallásbölcsezet és vallástörténet, 6. szónoklat és liturgia, 7. lelkipásztorkodástan.

A debreceni egyetem bölcsészeti fakultásán a következő tanszékeket töltik be: 1. magyar irodalomtörténet, 2. magyar és összehasonlító finn-ugor nyelvészet, 3. klasszika filológia (görög), 4. klasszika filológia (latin), 5. német nyelv és irodalom, 6. magyar történet, 7. egyetemes történet, 8. földrajz, 9. bölcsészlet és pedagógia.

Mivel az új egyetemek szeptember havában működésüket már megkezdik, a kinevezések előreláthatólag a legközelebbi idő alatt megtörténnek.

Hölgytornász-csapat Debreczenben

— Saját tudósítónktól. —

A Debreceni Tornaegyesület szenzációs meglepetésben részesíti Debrecen város közönségét. Csak nemrég adtunk hírt róla, hogy a D. T. megalakította hölgyszakosztályát és máris arról értesít a D. T. vezetősége, hogy a sportnak a hölgyek körében való intenzív terjesztése végett meghívta szereplésre a Budapesti Budai Tornaegylet országos nevű hölgycsapatát.

A város tanácsa méltányolva a nemes célt, melyet a Budapesti Budai Tornaegylet hölgycsapatának megjelenése szolgál, megengedte, hogy a D. T. a városi színházban rendezze meg tornaünnepélyét. A Debreceni Tornaegyesület választmánya a tornaünnepély megtartásának idejét 1914 május 17-re, este fél 8 órára tűzte ki.

Szenzáció erejével foghatni az egész ország sportközönségére, hogy a tornaünnepély keretében a D. T. kiváló tagja a sulyemelés országos recordere, dr. Pethő Pál recordot javítást jelentett be és a M. A. Sz. képviselőjével jelen lesz dr. Pethő Pál record javítási kísérleténél.

Legjobb hashajtó

22

Eulaxans tableta

Kapható a készítőnél

Dr. Sztankay Aba

„Nádor” gyógyszerárában
Szent-Anna-utca, Attila-tér.

Drágább lesz az igazság! Emelkedőben a bélyeg- és jogilleték.

Bizony, ez is elég kellemetlen meglepetés a mai szűk világban! A «Debreceni Nagy-ujság» hírül adta már, hogy a kormány komolyan foglalkozik a bélyeg- és jogilleték felemelésével, ami azt jelenti, hogy az állam kiadásainak fedezetére ismét olyan jövedelmi forráshoz fordul, amely az ország közönségének a nyakába ujjabb, komoly terheket zudít. Vagyis ismét a régi nóta: a költségvetés deficitjét a népen kell behajtani.

Kétségtelen, hogy a magyar bélyeg- és illetékszabályok elavultak, igazságtalanok és érthetetlenek, vagyis itt van a legfőbb ideje, hogy azokat más, modern szabályokkal helyettesítsék és ha tényleg ez volna a kormány szándéka, akkor csak helyeselni és üdvözölni lehetne a kormánynak ide vonatkozó törekvését. A kormánynak azonban nyilvánvalóan más a célja. Nem jobb és helyesebb illetékszabályokat akar, hanem drágábbakat, mert a cél tisztán pénzügyi és kizárólag az állam bevételeit fokozni hivatott. Bizonyítja ezt a kommentár is, amellyel a kormány tervét félhivatalosan kísérik, hogy tudniillik az illetékszabályok reformjának egyik főcélja az volna, hogy a magyar nép perlekedési má-

niáját csökkentse. Így okolja meg a kormány, hogy ezután drágábban fog hozzájutni a nép az ő csekélyke igazságához, ami azonban csöppet sem elfogadható érv. A magyar nép perlekedési hajlama tulajdonképpen nem a népből, hanem az intézmények rosszasságában gyökerezik. A rendezetlen birtokviszonyok, a bonyodalmas perenkívüli eljárások szolgáltatják a pereket a népnél, nem pedig az a legendás perlekedési hajlam, amely semmiesetre sem olyan foku, hogy azért az igazságszolgáltatást drágábbá kelljen tenni.

A perek tömegét egyébként ma már nem is a perlekedési hajlamról híressé vált paraszt nép szolgáltatja, hanem az iparos és kereskedő osztály, amely pedig távolról sem perlekedési hajlamból, hanem keserves kényszerűségből indítja a pereket adósa ellen, mert hiszen sehol a világon nem olyan divat kereskedőnek és iparosnak nem fizetni, mint nálunk Magyarországon s így a jog és bélyegilletékek felemelése első sorban a kereskedő és iparos osztályt fogja sújtani, még pedig teljesen igazságtalanul.

A kormány tervezeete még nem került nyilvánosságra, de tény, hogy e hó 11-ére a

kormány ankétet hívott össze, amelyre a többek között meghívta az ügyvédi kamarákat is, hogy véleményt adjanak a tervezetről. Ez eddig rendben van, de ebben a fontos kérdésben nem tartjuk elengedőnek az ügyvédek megkérdezését s épen ezért felhívjuk az ipari és kereskedelmi körök figyelmét, hogy érdeklődjenek a dolog iránt és mondják el maguk is véleményüket a reformról, a mely legelsősorban az ő érdekeiket érinti és nekik okozhat nagy károkat.

A mai viszonyok között a jogilletékek felemelését egyáltalában nem tartjuk helyesnek. A jó igazságszolgáltatásnak gyorsnak és olcsónak kell lennie s bizony a magyar igazságszolgáltatás eddig sem gyors, sem olcsó nem volt. Az új perrendtartástól azt reméljük, hogy talán gyorsabbá teszi az igazságot, de mit ér ez, ha ugyanakkor a kormány a jó igazságszolgáltatás másik kellékét, az olcsóságot figyelmen kívül hagyja és még drágábbá teszi, amit tulajdonképpen ingyen kellene kiszolgáltatni: az igazságot.

Modern és izléses szobafestés,

tapétázás és mázólc munkálatokat készít mérsékelt árak mellett

Schuller Sámuel

Simonffy-utca 25.

Telefon 806. Telefon 806

Nagy Gábor dr. végtisztessége.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap délután temették el Nagy Gábor dr.-t óriási részvét mellett. A Péterfia-utcai gyászházban üveg koporsóban helyezték ravatalra a temet. Kora reggeltől a temetésig sok százan zárandókoltak el a díszes, babérrózsás ravatalhoz, hogy búcsút vegyenek volt kedvelt emberüktől.

Délután négy órakor óriási szarkofágba helyezték az üvegkoporsót és kezdetét vette a gyászszertartás.

Dicsőfi József lelkész búcsuztatta el a halottat, akit ezerfőnyi, sőtőtől tömeg, koszoruk halmazata, a gyászolók végtelen kocsisora kísért a Hatvan-utcai református temetőben.

A gyászmenet élén vonult a debreceni ügyvédi kamara, az ügyvédszövetség testületi küldöttsége s Hajdunánás — ahonnan néhány év előtt Debrecenbe költözött — egész vezető társadalma.

A sirnál az ügyvédszövetség nevében dr. Kőlcsey Sándor búcsuzott a szeretett, volt elnöktől, Kiss Imre a hajdunánási dalkör búcsuztatóitól, Dávid Mihály pedig a polgárok nevében beszélt.

A kollégiumi kántus s a nánási dalárda felváltva pompás gyászdalokat énekelték.

A meghatóan impozáns temetést a Dankó-cég Ekli József személyes vezetése mellett rendezte.

Tavaszi kalap ujdonságok Feketénél.

18479 korona bélyegilleték.

— Saját tudósítónktól. —

A magyar királyi központi díj- és illetékező hivatal átírt a városhoz s átíratában kéri a várost a hat milliós kölcsön-szerződés után terhelő illetékeknek az állampénztárba leendő befizetésére. Ez az illeték 18479 koronát tesz ki.

Csinos összeg s talán megtagarítható is lett volna, ha a város nem szerződés okmány útján veszi fel ezt a hat milliót, hanem a szerződést a város határozatának jegyzőkönyvében precizírozza s ezt a jegyzőkönyvet hitelesítés után másolatban közli a pénzügyintézet.

Szó is volt erről a megoldásról, de hiába. Most már kár beszélni.

Befizetni! Befizetni!

A helyi vasut új közforgalmi vonala.

— Saját tudósítónktól. —

A Debreceni Helyi Vasut RT. a várossal kötött terület-használati szerződésében biztosított jogai alapján elhatározta a Homokkert alján elvonuló új körforgalmi vonalnak kiépítését.

Kereskedelemügyi miniszter most kettős leiratban sürgeti a tervezett új vonal kiépítését egy a vasutársaságnál, mint a városnál.

A városi tanács tegnapi ülésében foglalkozott a miniszter leiratával, amit Vargha Elemér dr. referált.

A tanács úgy határozott, hogy a június 2-ára kitűzött tárgyalásra a maga, illetve a város részéről kiküldi Magoss György dr. főügyészt, Borsos h. főmérnököt, Rostás főkapitányt és a referens tanácsnokot.

Egy láda

hamis kétkoronás.

— Saját tudósítónktól. —

A piskolti csendőrség terjedelmes jelentésben számol be a debreceni ügyészségnek hogy egy nagy aranyu pénzhamisító bandát lepett meg.

Az utóbbi időkben Szatmár és Máramaros megyékben annyira elterjedt a hamispénz, hogy ezüst pénzeket nem mernek még a jobb kereskedők és iparosok sem elfogadni. Csalódásig hűek a hamisítványok.

Az ügyészségre egy láda hamis két koronást szállított a csendőrség. Beküldötték a gépet, mellyel a pénzeket gyártották, hasonlóképpen a hozzávaló szerszámokat is. Ugy a gép, mint a szerszámok kitűnő anyagból vannak készítve s alkalmasak arra, hogy a velők állított pénz bár kit is megtévesszen.

Egyelőre öt gyanúsítottat vett a csendőrség megfigyelés alá. Nevüket az ügyészség a további vizsgálat érdekében nem adta ugyan ki, de előreláthatólag szenzációs eredménye lesz a vizsgálatnak. Az ügy vizsgálat-szállai Debrecenbe is elnyulnak.

A munkapárt győzelme

Kassán és Nagy- kikindán.

— Telefonjelentés. —

A képviselőválasztás este 8 órakor a munkapárt győzelmével végződött. Vargha Gyulát 730 szótöbbséggel választották meg képviselőnek.

Hasonlóképpen fölényesen győzött Nagy-kikindán a munkapárt jelöltje: Tabakovich Miklós, akit 444 szótöbbséggel választották képviselővé.

Szigoru vizsgálat

a brutális rendőrök ügyében.

— Saját tudósítónktól. —

A Debreczeni Nagyújság tegnap cikke a brutális rendőrökről nem maradt eredmény nélkül.

Rostás István rendőrfőkapitány nyomában a hírlapi értesülés után a legszigorubb vizsgálatot rendelte el a kegyetlen rendőrök ügyében.

A főkapitány először is fel-

függesztette a szolgálat alól a súlyosan vádolt 57-es számú rendőrt.

A D. N. cikkében felsorolt tanúk mindegyikének azonnal idézést kézbesítettek s még tegnap délután kihallgatta a rendőrség a tanúk egy részét. A többiek ma reggelre lettek beidézve.

A vizsgálatot dr. Harsányi Imre rendőrfogalmazó, főkapitány előadó vezeti. Példát statuál a rendőrfőkapitány a vizsgálatnál, amely hivatva van leszelidíteni a csapongó rendőri erkölcsöket.

Előjárósági gyűlés az ipartertületben.

A debreczeni ipartestület előjárósága csütörtökön délután 5 órakor gyűlést tartott. Jelen voltak: Dávidházy Kálmán elnök, Scheibner Gyula jegyző, dr. Harsányi Imre iparhatósági felügyelő, Jobbágy Imre, Kostya János, Kocsis Imre (uj), Vági István (uj), Ecsedi István, Szabó József (uj), Kereszturi János, Széplaky József, Sági István (uj), Tóth Lajos, Salánky Mihály, Debreczeni Lajos, Takács József, Riesz Henrik, Mocsári István (uj), Szentesi János (uj), Asztalos József, Darvas Béla, Szabó Endre (uj), Eckstein Lajos, Medgyesi Gábor, Kovács Antal, Major Mihály (uj), Nagy Lajos és Varjassy Imre előjárósági tagok.

Dávidházy Kálmán elnök a gyűlést megnyitva, kiosztotta a felszabadult iparosok szabadító levelét. Felszabadító díszoklevelet kaptak ötvenegyen.

Elnök jelentette, hogy a március 22-én tartott közgyűlés óta ez az első előjárósági gyűlés; üdvözlö az új előjárósági tagokat, akiket a közgyűlés beválasztott az új ciklusra.

Vági István megköszönte az újonnan megválasztott előjárósági tagok névben is a megválasztását.

Scheibner Gyula jegyző felolvasta a március 5-én tartott gyűlés jegyzőkönyvét. Hitelesítik.

Debreczeni Lajos jelenti, — hogy a Budapesten tartott tavaszi vásáron Debreczenből csak Blattner Gyula vett részt s a vásáron nagy feltűnést keltett sikerült munkáival. — Kéri az előjáróság tagjait, hassanak oda, hogy a jövőben nagyobb számmal vegyenek részt a vásárokon.

Elnök kéri a gyűlést, hogy az alelnökkválasztást ejtsék meg. Alelnököknek ajánlja: Szentesi János és Varjassy Imre előjárósági tagokat. — Kéri megválasztásukat.

Vági István az alelnöki tisztségre Szentesi Jánost nem tartja alkalmasnak s Széplaky Józsefet ajánlja.

Hosszas vita indul meg, a melynek során a két alelnök-

jelölt kijelenti, hogy az alelnöki tisztséget nem fogadják el. Ezekután elnök napirendre tér az alelnökkválasztás felé s a gyűlés kimondja, hogy ezzel a ponttal a legközelebbi gyűlésen foglalkozik.

Scheibner Gyula jegyző: Az ipartestület a Kossuth-szobor leleplezésén testületileg képviseltette magát s koszorút helyezett a szoborra. Tudomásul veszik.

A kereskedelmi és iparkamara átiratait, melyek már lapunkban megjelentek, pártolólá tudomásul veszik.

A magyar iparosok üzleti levelezései Fiume és a társországokkal magyar nyelven írhatók.

Próbamozgalmat szervez az ipartestület, hogy az ipar terén előforduló idegen nyelvű terminus technikusok lehetőleg kiküszöböljessenek.

Az ipartestületek országos szövetségének átiratait, pártolólá veszi a gyűlés tudomásul.

Az iparos szakosztályi gyűlések jegyzőkönyveinek felolvasása után az előadó jelenti, hogy az Alföldi Takarékpénztár 30 koronát küldött az elnökséghez az elagott iparosok nyugdíjalapja javára.

Miklóssy István gör. kath. püspöknek szerencsés megmenekülése alkalmával az ipartestület szerencsekívánatait fejezte ki, a püspök levélben őszinte köszönetet mondott az ipartestület elnökségének.

A múlt hónapban ipart váltottak: K. Papp Imre szobafestő-mázoló, Tóth László cipész, Altberger Bertalan mészáros és béltisztító, Weisz Béla asztalos, Hegedüs András eszmadia, Varjas Károly cipész, Bakos Károly asztalos, Kiss Sándor ács, Páll Ferenc eszmadia, Török István kőmives, Elek József cipész, Szöllösi Sándor kőmives, Földesi Lajos ács, Szabó Józsefné és Szalai István asztalos, Fehér Ferenc cipész, Herczeg József férfiszabó, Oláh József ács, Király Sándor kőmives, Tokaji Gyula órá-ékszerész, Tokaji Gyula cipész, Kohn Lajos mészáros, Lázár Gyula hen-

tes, Tóth Lajos eszmadia, Forgács Antal borbély-fodrász, Czeglédi András férfiszabó, Urbanovits Miksné férfiszabó, Albert Gyula cipész, Tassy Irén pala- és cserépfedő, Hamann Róbert szobafestő, mázólo és tapétázó, Szabó Ferdinánd mészáros, Varga Géza kárpitos, Hubert Béla asztalos, Rab András gazdasági géplakatos, Weisz Mór és Csucsai Antal szobafestő és mázólo, Bütös István kőmives, Tóth, Remenyik és társai építőmesterek, Lukács Sándor cipész, Sántha Károly és Ferenc cukrász, Molnár Miklós hentes, Lovász Gyuláné cipész, Reich Bernát mészáros, Stojkovic Milutin sütő, Szabados Sándor cipész, Molnár József hentes, Hajdu József cipész, Trattner Samu férfiszabó, Faulvetter Ferenc kovács, Farkas Miklós ács.

Iparukat beszüntették: — Szántó Zsigmond asztalos, Altberger Sámuel mészáros s béltisztító, Sáfány Károly eszmadia, Arslán Nusman cukorkakészítő, Séra Sándor szobafestő, Steiner Márton,

mázoló, özv. Citrom Mórné borbély-fodrász, Szabó József asztalos, Csonka József férfiszabó, Harsányi Gábor hentes, Péntes Gyula eszmadia, Homicskó János kályhás, Urbanovits Miksa férfiszabó, Ridmánszky László borbély, Holstein Dezső sütő, Kovács GGyula nőiszabó, Tassy Károlyné pala- és cserépfedő, Feltmann Márkuszné szabó, Herskó Bernát cipész, Apródi Mihály órács, aranyműves, Bari Antal kovács, Bundi Péter hentes, Neuhauser Tamás műszaki vállalk., Sánta Károly cukrász, Mészáros István kisebb kőmives, K. Tóth Ilona nőiszabó, Pilicer József nőiszabó, Katona József fazekas, Karácsony Katalin cukrász, Wachtler Gusztáv asztalos, Klein Béla kovács, Siteri Sándor ács, Zsiga Kálmán órács, özv. Reiner Henrikné férfiszabó, Molnár István hentes, Daku István hentes, Berényi Anna nőiszabó, Diheh János szobafestő és mázólo.

A népes ülés 8 órakor véget ért.

Már megint a nagyerdei por.

Vizhordó számmal oldják meg a nagyerdő locsolás kérdését.

— Saját tudósítónktól. —

Örökkön örökké a por. A por a városban, az erdőben, az erdőben. Mint valami förtelmes betegség sújtja ezt a várost az arcunkba csapódó örökös porforgatag s a város tehetetlenül áll a porfelhők közepeiben.

Most már üzemben a vízvezeték, nyitott szájjal ontják a vizsugarat a hidrások s még mindig a por gyilkolja az embereket.

A tanács tegnap ülésén ismét szőnyegre került a porkérdés s a város ismét hozzálatott tehetetlen, céltalan sziszifuszi munkájához.

K. Tóth Mihály kulturtanácsnok referálta hogy bár intenzív locsolás folyik a városban, a por még mindig kavarg s különösen kellemetlen a nagyerdei por, mely élvezhetetlenné teszi a város egyetlen nyári pihenő-helyét. Javasolja, hogy locsoltassa a város az erdőt s erre kérjen a közgyűléstől felhatalmazást Van a városnak egy 7000 koronás alapja a nagyerdei vízvezeték fenntartására, ezt is igénybe kellene venni.

A tanács úgy határozott, hogy a kérdést kiadja a mérnöki hivatalnak tervelőterjesztés céljából. Addig is pedig, míg a város valamelyes végleges megoldást talál a nagyerdő portalanítását illetően, lajtót szereznek be s ennek segítségével fogják locsolni az erdőt. Vagyis egyelőre egy kis

hordós talicskát fog huzgálni egy számmal vagy öszvér s ebből a hordóból fogják locsolni a nagyerdőt.

Az ötlet ezzel a lajttal kedves, egészen bidermejer szibonyára akad is majd számmal amelyik a lajtos-kocsi elé foganatosítja magát a tanács határozatát érvényesítendő.

Függetlenül a nagyerdőtől, maga a belváros is por s, dacára az új vízfeleskedésnek. Ennek egyik főoka, hogy a szomszédos hidrások sugarai nem érintkeznek részint a locsoló kigyók rövidsége, részint pedig az alacsony víznyomás miatt.

Mindennek orvoslására a tanács elhatározta, hogy

100 újabb hidránt fog bekapcsolni,

a locsoló emberek számát pedig hattal növeli.

APOLLO

Ma

Pénteken, Szombaton, Vasárnap és Hétfőn
6 és 9 órai kezdettel

Molnár Ferenc premierje

Az aranyásó.

Amerikai székecs történet 6 felvonás ének- és táncal.

Báró Pasquier

légi produkciói a rákosi repülőtéren

A JUBILÁLÓ

Hegedüs Gyula

És a remek kíséző műsor

A nagybeteg Kossuth Ferencz

Tegnap reggel fél 9 órakor a nagybeteg Kossuth Ferencet megvizsgálta Müller Kálmán báró, tíz órakor pedig megjelent Ángyán Béla tanár is, akivel Müller tanár konziliumot tartott. A beteg állapotát igen súlyosnak találták.

Délelőtt 11 órakor megjelent Kossuth Ferenc lakásán Darányi Ignác, akit azonban nem bocsátottak be Kossuth Ferenc betegágyához.

Fővárosi tudósítónk délben beszélgetett Kossuth Lajos Tóddal:

— Csak annyit mondhatok, — mondotta Kossuth Lajos Tódor, — hogy szegény bátyám állapota, sajnos, súlyosbodott, úgy, hogy ma már állapota igen-igen válságos. Semmit sem beszél, senkit sem fogad, benn voltam ugyan nála, láttam őt, de vele nem beszélhettem és ő sem szólt egy szót sem hozzám. Eddig úgy volt, hogy szegény bátyám szívós természete már sok krízist legyőzött, most azonban azt hiszem, hogy Isten kezében van a sorsa.

Délben háromnegyed 12 órakor Kossuth Ferenc állapotáról a következő orvosi jelentést adták ki:

Ángyán Béla dr. és Müller Kálmán báró dr. egyetemi professzorok ma délelőtt 11 órakor megvizsgálták a beteget és a konzilium eredményeképp megállapították, hogy a beteg állapota változatlanul súlyos. A bal tüdőben a pangás jelei mutatkoznak. Hőmérséklete 37,6, érverés 78,

táplálékfelvétel mesterséges uton is minimális.

A délelőtti folyamán részint telefonon, részint személyesen a következők érdeklődtek Kossuth Ferenc állapota iránt: Tisza István gróf miniszterelnök, Hazai Samu báró honvédelmi miniszter, Andrássy Gyula gróf, Vigyázó Ferenc, Darányi Ignác és Chorin Ferenc és még sokan.

Báró Müller az este 9 órakor látogatta meg utoljára a beteget, akinek láza az éj folyamán emelkedőben volt.

Állapota egyre aggasztóbb.

Halálosan összeverték a falurosszát.

— Saját tudósítónktól. —

Vámospércesen veszedelmes ember hírében állott Ujvári István. Egyszerű napszámos ember, de heves vére már bajba belesodorta. Nem volt a községben korcsmai verekedés, melyben ő részt nem vett volna, akár mint támadó akár mint sebesült. Mulatós ember volt s ha nagyon felhajtott a garatra, épen nem lehetett vele bírní. Ő volt a falu rossza.

Eletének kétharmad részét börtönben vagy fegyházban töltötte el. Legutóbb is öt évi fegyházbüntetést töltött szándékos emberölés miatt. Kerülték is, mindenki félt tőle, tudva, hogy a bieskát jól tudja kezelni.

Tegnap délelőtt egyik vámospércesi korezmában pálinkázott. A korezmát elhagyva találkozott egy régi haragosával. Ujvári a nála levő

baltát emelte haragosára, ez szerencsésen kikerülte a halálos ütést s menekült a vérben forgó szemü ember elől. Ez utána rohant a baltával.

Nagy csődület támadt az utcán. Az asszonyok menekültek, a férfiak pedig bottal, doronggal állottak Ujvári elé, de ez oly vesztül hadonászott, hogy nem lehetett fel-tartóztatni.

Az üldözött legénynek végre is sikerült szerencsésen haza menekülni. A megvadult Ujvári egy csapással bevágta az ajtót.

— Na most meghalsz! azt a keserves... — mondta habzó szájjal.

Ujvári azonban farkas verembe esett, mert a legény hozzátartozói ásóval, kapával, dorongokkal fogadták a megvadult embert s amint a fejét felemelte, hogy áldozatára lesujtson, egyik ember oly hatalmas ütést mért Ujvári fejére, hogy eszméletlenül rogyott össze.

Igy megakadályozták, hogy Ujvári másodszer is gyilkosságot kövessen el, de most ő lett az áldozat, mert lapunk zártáig kihallgatni sem lehetett, eszméletlenül fekszik a kórház sebészeti osztályán, ahova tegnap beszállították. Csak néha-néha hördül fel s artikulálatlan hangot hallatt lázban égő szája. Az orvosok menthetetlennek tartják. Vámospércs tehát megszabadult a falurosszától.

A háboru áldozata

— Telefonjelentés. —

Rómából jelentik: San Giuliano külügyminiszter előszobájában tegnap délután egy ötven éves ember, mikor megtudta, hogy a miniszter nincs otthon, agyonlőtte magát. Kiderítették, hogy az öngyilkos az olasz-török háboru előtt nagy vagyonu kereskedő volt Konstantinápolyban, de a háboru kitörése alkalmával kiutasították. Azóta teljesen tönkrement és legutóbb már koldulással tartotta fenn magát.

Dr. Ember Ernő

ügyvédi irodájai

Deák Ferenc-utca
5. szám alá
helyezte át.

Korona Passage. Telefon 3-28

Ma utoljára!

Uj kabaré számok!

Teljesen új mozgókép műsor.

1. Zene.
2. **Dakar és környéke.**
Természeti felvétel, mozgó.
3. **Borzássy Rózsi**
kabaré művész nő vendégfellepte.
4. **A megtört szív.**
Orosz dráma, mozgó.
5. **Sárai Sz. Károly**
vendégfellepte.
6. **Móric nem szeret dolgozni.**
Vígjáték, mozgó.
7. **Művész Ilonka**
szubrett vendégfellepte.
8. **A csoda baba.**
Humoros, mozgó.
9. **VIDOS JENŐ** komikus
vendégfellepte.
10. **A Kossuth szobor ünnepélyes leleplezése.**
Football! mérkőzés a nagyerdői sporttéren.
Egy délután a Sport Clubban stb. helybeli aktualitások mozgóképekben.

Előadások kezdete este pontosan 7 órakor, folytonos bemenettel. Utolsó bemenet 10 órakor. Rendes helyárak. Bérlet, tisztviselő és trafikjegyek érvényesek.

Szombaton új műsor.

HIREK.

— **Miniszteri biztosok.** A középiskolák érettségi vizsgáihoz most küldik ki a miniszteri biztosokat. A debreczeni felső kereskedelmi iskolához (fiú és női szakhoz) a kultuszminiszter ez évben is dr. Mártonffy Marcel egyet. magántanárt küldötte ki. Szávay kamarai titkár, ki a kereskedelmi miniszter megbízásából eddig e biztosságot ellátta, ez évre felmentését kérte a keresk. minisztertől, miután június havát a kamarák nemzetközi kongresszusával kapcsolatos külföldi tanulmányuton tölti.

— **Teljes tanácsülés.** Tegnap délelőtt a tanács teljes ülést tartott a városházán. A tanácsülés két ízben is bizalmas jellegű volt. A tanács elhatározta, hogy a Kaszás-telep néhány életveszélyeztetően rokkant házat lakoltatás után lebontatja. — A Hortobágy víztelenítésének tervei eredetileg 300 ezer koronát igényeltek; most egy 230 ezer koronát kívánó terv kerül kidolgozás alá. Az ülés egyéb határozatairól lapunk más helyén talál tudósítást az olvasó.

DEBRECZEN LEGNAGYOBB
ÉS LEGSZEBB MOZGÓJA

Egyház-tér. ♦ Telefon 12 51.

Vasárnap estig minden előadásban látható
VERNE GYULA halhatatlant regénye filmen.

**Grant kapitány
gyermekai.**

Csodás fantasztikus regény 7 részben.

A Kossuth-szobor leleplezése. Football mérkőzés
stb. május 3-án d. u. a nagyerdői sport-téren.

Egy délután a Sport-Clubban

Kizárólag az Uránia részére a világhírű PATHÉ-cég által készített eredeti helyszíni mozgókép felvételek és a többi szenzációk.

Előadások kezdete pontosan 7 és 9 órakor. Minden kép után van bemenet Rendes helyárak. Kedvezményes jegyek érvényesek. Kedvezményesáru fűzetjegyek a pénztárnál válthatók.

— **Mártonffy Márton** orsz. képviselőnek, akit a közéleti tevékenység és barátság sok szála fűz Debreczenhez, a király — régi nemessége ép-ségben tartása mellett — a krasznarécei előnevet adományozta.

— **A vármegye tavaszi közgyűlése.** Hajdúvármegye tavaszi évnegyedes közgyűlése folyó hó 15-ére tüzetett ki. A közigazgatási bizottság május hó 11-én, az állandó választmány 12. és 14-én, a számonkérészek és a jegyzői nyugdíjválasztmány május 13-án tart ülést.

— **Iskolai szakfelügyelő.** A választójogi törvény értelmében szervezendő szaktanfelügyelőséghez a vallás- és közoktatásügyi miniszter a hatodik osztályú iskolákhoz szakfelügyelőül Kuthi Zsigmond iskolai igazgatót nevezte ki.

— **Képvásár** Tibor Ernő kiállításán — mint azt megírtuk — már számos előjegyzés történt képvásárlásra részint egyesületek, társaságok, részint magánosok s a város részéről. Az első vételek tegnap történtek s ezek sorát Reichmann Edit nyitotta meg az Élesd környékén s a Kerekesék szobája című festmények megvételével.

— **A vármegye egészségügyi bizottságának ülése.** A vármegye egészségügyi bizottsága tegnap tartotta ez évben első ülését Czeglédy Mihály elnöklésével. A bizottság formálisan megalakult előbb, — majd javasolta Dusa Jenő részére Mikepéresen nyitandó patika engedélyezését. A bábaugyi szabályrendelet egyik pontját a belügyminiszter kifogásolja; az egészségügyi bizottság viszont nem hajlandó a szabályrendeletet változtatni.

— **A kamara vendége.** Dr. Záray Károly, a pécsi kereskedelmi és iparkamara ny. vezető titkára, kiváló szakiró látogatta meg tegnap a debreczeni kamarát, hogy saját szemével lássa, — jól annyi hirt hallott, a debreczeni kamara szépségét és berendezési tőkéletességét. Záray dr. a délutánt a kamarában töltötte, megcsodálta a rombórást helyrehozó munka gyors és sikeres befejezését, mely nyomait is eltüntette a rettenetes két hónap előtti képnek.

— **Bakonyi Samu** országgyűlési képviselő tegnap délelőtt látogatást tett a városházán Kovács József polgármesternél.

— **Politikai lakoma.** Mint értesülünk, a debreczeni és hajdúmegyei nemzeti munkapárt a jövő hét egyik napján barátságos lakomát tart Márkus Jenő új Gambrinus vendéglőjében. A város és vármegye politikai előharcosai bizonyára ismerkedni és barátkozni akarnak a közelgő harcok előtt.

— **Gyermeknap értekezlet.** A Debreceni Patnoge Egyesület gyermeknap rendező bizottsága folyó hó 10-én, vasárnap a városháza nagyteremben tartja utolsó értekezletét, melyre a résztvenni akaró és érdeklődő hölgyközönséget tisztelettel meghívjuk. Ezen utolsó értekezleten az urnák helyének végleges megállapítása és az urnák őrzésére vállalkozó ur-hölgyek és urleányok beosztása most már véglegesen eszközöltetni fog. A gyermeknap rendező bizottsága nevében: tisztelettel Veér Györgyné s. k. elnök, Dr. Tatay Zoltán s. k. és Fodor Emil s. k. titkárok.

— **A szegényügyi bizottság ülése.** Debrecen sz. kir. város szegényügyi bizottsága ma délután 4 órakor a városháza könyvtárszobájában K. Tóth Mihály dr. tanácsnok elnöklésével ülést tart. Tárgy folyó ügyek.

— **A Tibor-tárlatról.** Tibor Ernő kollektív kiállítását az érdeklődő közönség tegnap ismét nagy számmal kereste fel. Kora délelőttől késő délutánig gyönyörködött a közönség a szebbnél-szebb festményekben. A tárlatra a belépődíj máttól kezdve személyenként 50 fillér.

— **Ráesett a gerenda.** Boruzs György 45 éves asztalos segéd tegnap délután a Dors Hugó-féle asztalos gyártelepen dolgozott. Véletlenül egy gerenda lábára esett s bal lábfejét széltroncsolta. A mentők bevitték a kórházba.

— **Az ütközők között.** Sulyos szerencsétlenség történt tegnap délelőtt a máv. teherpályaudvaron. Bartis Gábor 30 éves vasuti fékező tolatás közben oly szerencsétlenül került két kocsii ütközője kö-

zé, hogy mellkasát teljesen összelapította. Eletlen maradásához kevés a remény.

— **Meglopták a gazdájukat.** Pap János és Szabó József debreczeni lakosok Breyer terménykereskedőnél voltak alkalmazásban. A gabonakészletet több ízben megdézsmálták s két métermázsas gabonát jogtalanul eltulajdonítottak és azt részint felhasználták saját szükségleteikre, részint eladták ismerőseiknek. A tárgyalás során az ügyész Pap János ellen emelt vádját elvetette s így a törvényszék büntető tanácsa Szabó Józsefet ítélte el hat hónapi fogházra, társait pedig orgazdaság bűntette miatt négy-négy napi fogházra ítéltek.

— **A esendőrök rágalmazója.** Árván Gábor nyegrefalui lakos a esendőrkerületi szárnyparancsnoksághoz terjedelmes beadványt nyújtott be, melyben a esendőröket mindenféle rágalmakkal illette, többek közt, hogy a becsületébe gázolnak. A félékeny férj beadványa után a szárnyparancsnokság szigorú vizsgálatot rendelt el, melynek során beigazolódott, hogy a esendőrök ellen emelt vád szemerszedett rágalom. Tegnap ítélkezett a törvényszék büntető tanácsa Árván felett s hivatalból üldözendő rágalmazás vétsége miatt nyolc napi fogházra ítéltek. Az ítélet azonban a novella 2. § értelmében felfüggesztették.

— **A szováti gyilkosokat behozták Debreczenbe.** A vérlázító kegyellenséggel megölt Kardos Antal hajdúszováti gazdálkodó gyilkosait a esendőrség elfogta. Mint azt megírtuk, a gyilkosságot Kardos vejének a testvére, Sárközi János és Fábrián István követték el. Tegnap erős esendőrfedezzel Debreczenbe szállították a két gyilkost, vizsgálati fogságba helyezték s az ügyészség fogházába internálták őket.

— **Schiffonok, vásznak,** asztalneműek, ágykészletek és teljes menyasszonyi kelengyékét a legszebb választékban ajánl Frank Sándor női divat és fehérnemű cég, Piac-utca 69. Telefon 1256.

— **A legszebben sikerült** Kossuth-szobor fényképfelvétel Takács Vince fényképész Egyháztér 3. Ugyanott megrendelhető.

Felállítható íróaljzattal,
9 angol fiókkal.

Magassága . . . 150 centiméter
Szélessége . . . 50 centiméter
Mélysége . . . 45 centiméter

**MODERN AMERIKAI
IRODAI BUTOROK.**

Thaisz Arthur

papírnemű nagyáruháza

Debrecen, Piac-u. 7.

TELEFON SZÁM. 223.

— **Molnár Ferenc premierje.** Ma este kerül bemutatóra Molnár Ferenc első szkecs műve, az Aranyásó az Apolló színházban. A fővárosi lapok sokat foglalkoztak a pompás szkecs sikerével s így előreláthatólag az Apolló premierje is a siker jegyében fog lefolyni. A kino riport is igen érdekes aktualitásokat hozott a műsorra, még pedig a haláltáncot járó báró Pasquiert, aki mesés légi produkciói közben került a vászonra. Kedves dolog a jubiláló Hegedüs Gyula ünnepe is. Hír szerint tömeges előjegyzés történt s így az érdekes műsor nagy számu közönség elé kerül.

— **Eladó** egy keveset használt jókarban lévő kontrafékes szabadon futó kerékpár. Kertész-utca 1. sz.

— **Megnyílt a Gambrinus.** Csütörtökön reggel e hó 30-án reggeli, különlegességek, dus modern berendezéssel. Zóna választéku ebéd és vacsora étlap. Kőbányai sörök, müncheni paulaner sör és pilseni ősförás sörök. Pártfogást kér Márkus Jenő vendéglős.

— **Dr. Berényi István** szülész, nőgyógyász, ki éveken át a Bábaképezde I-só tanársegéde volt, Debrecen sz. kir. Város V. kerületének tiszti orvosává megválasztván, lakását a kir. Bábaképezdeből Szent Anna utca 51. szám alá Vigkedvő Mihály-utca sarkára helyezte át. Rendel délelőtt 8-tól 9-ig és délután 2-től 4-ig. Telefon 1217.

— **Horner Arthur bookmaker** Debrecen, Piac-utca 41. I. emelet. Elfogad az összes bel- és külföldi versenyekre start és a klasszikus versenyekre előnyös fix fogadásokat. Halmozott fogadások köthetők Double és Triple eventek. Telefon 10—11.

— **Molykár ellen kinél védekezhetnénk? mint Végh Gyula szücs elsőrangú modern és legnagyobb beraktározási vállalatnál.** Szent Anna-utca 3. sz. Telefon 593.

— **Földvári Mór,** Debreceni Első Electrotechnikai gyár és villamos műszaki felszerelési vállalat Széchenyi-utca 55. Telefon 168.

KONCZ Fest és Tisztít

mindennemű ruhát kifogástalanul. Gallérok és kézelők mosása és vasalása pontosan eszközöltetik.

TELEFON 701.

TELEFON 701.

Debrecen, Arany János-u. 10. sz.

Fiókküzetek: Batthyány-u. 2. szám. Csapó-utca 17. szám.

— **Frank Sándor** női divat-céghez, Piac-u. 69. megérkeztek a nyári mosó selymek, kreppek, sveiczi himzése, Taffet selymek, Epongevász-nak, francia delének a leg-szebb választékban. Telefon 12-56.

x **Legujabb «Pantograph» rajz nagylók** kaphatók Thaisz Arthur papirkereskedésében.

x **Református főgimnázium** és Debrecen egyéb új épületeiről huszonöt különféle új felvétele, színes képes lap leg-szebb kivitelben Thaisz A. papirkereskedésében, a «Bika»-szálloda mellett kaphatók.

— **Költőködők figyelmébe.** Az összes modern falú képek kiárusítatnak Thaisz Arthur-nál, Bika-szálloda mellett.

Görög világ a Hortobágy partján.

Folytatás.

III.

Nevezetes ponton állasz most, kedves vendég. Te piac-nak nevezted, mi pedig: Agorának mondjuk ma e helyet. Az a másik hely pedig, amely emeletre is, hatalomra is egy fokkal felette áll ennek, már nem a Közgyűlés terme, hanem a debreczeni Bulé.

Népgyűlés készül Agoránkon, nagy, sőt rendkívüli. — Mert e népgyűlésen a kelletténél jobban szembeállított Klasszicizmus és Modernizmus viaskodnak egymással. Azonban, hogy a görög izü tárgy mellett is kidomborodjék féltve őrzött nemzeti jellegünk, védő Paládiumként ott áll a háttérbe — izmos Hungária-szobrunk.

Kulturális kérdés: A klasszikus oktatás és nevelés ügye forog itt szönyegen. Erthető tehát, hogy az Athenai-ban divatozottnál is jobban kiterjesztett jog alapján — országos mintára — most férfiak és nők, gyermekek és felnőttek egyaránt részt vehetnek e tanácskozásban, csak a pedagógusoknak nevezett tanárok és nevelők vannak kizárva onnan. És ez helyes is. Hiszen ezek a pedagógusok a régiek szemében csak finomabb rabszolgák voltak; ma pedig — a megintett fiát tapintatosan vigasztaló mama szerint — olyan földi lények, akik közt «nincs egy uri ember sem». Aztán meg nincs is miért kérdezősködni azoktól, akik mindig csak «álmodoztak» és sohase értettek a «korszerű» munkához! Lám, most is milyen «agilis élet» folyik a sok «ábrándozó» pedagógus körül! Magyar a magyart, honatya a honatyát, vallás a vallást, pálya a pályát milyen «korszerűen» tépi, marja! És a pedagógusok még itt, ez általános «munka» közt is «vakációznak», távol állanak egymásnak és másoknak lépésétől. Nem azért, mert elvégzik ezt; hanem egyszerűen azért, mert mint «elmaradott ideálisták» meg sem értik a «kor szavát és követelményeit», sőt ha megértenék is véletlenül egyesek, azok sem tudnak bele illeszkedni a «való» életbe!

A rendkívüli népgyűlést különben három görög vándor megjelenése hozta össze. Az egyik — magyarral rokon nép nevét viseli — egy alapos «Szümposionra» jött ide északról; azóta itt is maradt s ma egy itt alakult ifjú «görög színjászó társaság» avatott vezetője. A másik, miután a debreczeni «Arany Csaptól» egészen a boszporusi «Arany Szarvig», Berlin sikjaitól Athenai hegyeshalmos földjéig végig kutatta a világot, gyönyörű görög melódiákat és drámai felszereléseket hozott művészetkedvelő városunkba. A harmadik pedig, aki déli trópuson nőtt, nem állhatván tovább ott a szeretet melegét, Rómából jött küldés, avagy hívás nélkül s magával hozta — köteles háláján kívül — az ismeretes «papzsákot», de görögös módon: üresen.

E három görög vándor kérés most a népgyűléstől engedélyt játszásra, a görög melódiák elzengésére és — hogy két drachmát bárki bele dobhasson — az üres «papzsák» kifüggesztésére. Együttal állandó helyet és oltalmat kérnek a klasszikus, a görög műveltségnek is a modern mellett.

Ezért, e szokatlan tárgyért ilyen mozgalmas most debreczeni Agoránk képe!

Vezeti a gyűlést a Népszerepességnek általában kedvelt istennője tapintatosan és a tömegnek — szája ize szerint.

Első szónok — mint mindenütt a világon — itt is az emberi: Káröröm. Beszédét lelkéből, példáját az ókori történetből merítette s végül is ide ment ki okoskodása: Ha a görög Arisztideész száműzetésre méltónak tartotta az a polgár, akit csak az boszszantott, hogy mindig jól halott Arisztideészről, — akkor ő bizonyára gyönyörrel nézheti, hogy a Klasszikusokat egyesek hajléktalanokká szeretnék tenni mert a klasszikus műveltségről is csak dicsőséget zengedeztek mindeddig.

A tapssal jutalmazott bölcselkedés után a Tájékoztatlanság állott fel szólásra s imígyen érvelt: Bár keveset tanultam, s még kevesebbet gondolkodtam életemben, ime — mégis tudok diáku is. Úgy ragadt rám — csak hallásból egy közmondás, amely azt hirdeti, hogy «ignoti nulla cupido», az ismeretlen dolog után egy cseppet sem vágyódunk. Nekem sem kell hát semmi klasszicizmus. Magát a szót nem értem, a klasszicizmus hatását és szerepét meg sohase láttam még, pedig gyakran járok mozikba is «klasszikus délutánokra».

(Folytatása következik.)

REGÉNY.

A szeretet és gyűlölet.

— Én is szeretném tudni a nevedet!...

— Te nem vagy les-herbiars-i?...

— Az az én dolgom!... mondja Gilles, kinek figyelmét nem kerül el ellenfelének egyetlen mozdulata sem.

— Ah!... A te dolgod!... Jól van, ha csak egy szót szólsz odalent... egyetlen egyet... majd én rendbe hozom a te dolgodat!... Értettük?... És rád találok!... A bizony!...

Egy pillanatnyi rettenetes habozás volt a két ember között... Gilles vár... mindenre elkészülve...

De halk fütty hallatszik fölöttük, a lejtő másik oldaláról. Erre a nyomorult, vérben forgó szemekkel, lassan távozik, megint visszafordul, nyilván valami gyilkos gondolattal küzdve... azután végleg eltűnik a sűrűben arra felé, amerre a másik kettő ment.

Gilles, mikor egyedül maradt, fölmege a kereszthez és nézi a romokat... Mily szomorú ez!... Mily szánandó gyávaság kell ehhez!... Mily korlátolt fogalommal bírhat mások szabadságáról az, aki ily tette vetemedik, amilyent még a vadak sem követnek el!...

Összeszedi a szobor darabjait, áhitatos gonddal felrakja az oltár kövére, a fa törzse mellé. Egy ideig nézi Krisztus megcsontított arcát... Az ostoba düh utálatosa... vagy a régi hit felébredése, de szíve mélyén olyasmit érez, mintha megcsókolni szeretné e maradványokat... bocsánatot kérni tőlük az emberiség nevében... ünnepélyesen megkövetni azt az Istent, akiben nem hisz...

Azután a csodálatra méltó tájékat szemléli, a napot, amely királyi dicsőségében nyugszik le az erdő mögött... az est békéjében elszunnyadni készülő nagy természet... a főségesen nyugodt tárgyakat, melyek keretül szolgáltnak a hülye, a tehetetlen szentségtörésnek... ama nyomorultak örültségének, akik megkísérelték itt, földi formában le-sujtani a szédítő Lényre, aki onnan felülről néz le rájuk...

— Szegény Jean Regnier... de jól teszi, hogy meghal!...

És gondolatokba merülve, válain érezve e bűnök terhét és ez ellentétek megalázó voltát, Gille-normand lefelé halad az éjben...

X.

Visszatérte alatt a dolgok és gondolatok egész világa kavargott Gilles föllázadt lelkében... Amit az imént látott, új volt rá nézve, aki nem igen kísértette figyelemmel a politikai eseményeket és könnyedén vállat vont, ha forradalomnak a lehetőségéről beszéltek előtte!...

Tehát annyi század erőfeszítései és polgáriásodása után... annyi lángelme könyvei, munkái, remekművei után, melyeket a tömegek számára a sajtó, a képek, a felolvasások, az iskolák révén népszerűsítettek... a szó-lásszabadság korszakában idáig jutottunk!... ily otromba érveléshez!... a régi kálváriák föl-forgatásához, összezuzzásához!... Ez nem volt valami ellenzéki újságban tulhajtott napi hír... Nem... most maga látta... és undorodva haladt lefelé!...

(Folyt. köv.)

Most jelent meg!

OLÁH GÁBOR

Szegény magyarok

remekműve, mely a magyar könyvpiac LEGNAGYOBB SZENZÁCIÓJÁT képezi!! A két vaskos kötet gyönyörű kiállításban Csáthy Ferenc könyvkiadóvállalatában és általa minden könyvkereskedésben kapható. ♦

Nagy vásár levélpapírokbán.

Családi levélpapír kosárfonatu dobozokban 3 korona.

Minden színben, azonkívül izléses levélpapír különlegességek a legnagyobb választékban.

Czélserű ajándéktárgyak, dísznapitárak, emlétkönyvek, festődobozok, író-mappák, irattáskák.

Ezen a héten olesó, előnyös árban árusítatnak

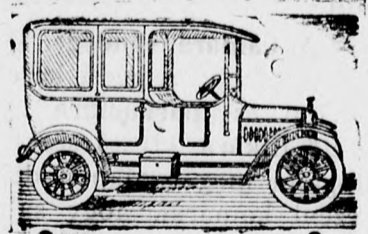
Thaisz Arthur

papírnemű áruházában a Bika-szálloda mellett.

Felolvasónők

ajánkozik urindó mellé délelőtt 9-12-ig, délután 2-5-ig fiatal, intelligens keresztény leány. Leveleket kérek „Margit” jellegre a kiadóba.

AUTOMOBILOK

keveset használtak eladók — Magyarországon legnagyobb választékban 150-200 darabig állandóan rendelkezésre áll, fuvarozásra, városi és turahasználatra, nyitott és csukott autók, valamint autobuszok és teher-automobilok — minden célra, mindenféle gyártmányú legutolsó típusokból állandó kiállítás 1000 koronától feljebb minden árban. Keveset használt gumik és felszerelések.

Budapest, VI., Liszt-Ferenc-tér 3. sz.
Telefon 149-62.

FEKETE SÁNDOR.

APRÓHÍRDEJÉSEK KÖZÖTT MINDEN SZÓ 5 FILLÉR, VASTAGABB BETŰVELSZEDETSZÓ 10 FILLÉR.

APRÓHÍRDEJÉSEK

FELVILÁGOSÍTÁST LEVELBELIŰZ. DAKOZÓDÁSOKRA INGYEN ADUNK CSAK A VÁLLALKOZÁSOK ÉRTÉKÉNEK ÉRTÉKÉRE.

Homokkert-sor
83. számú ház közvetlen a vasút közelében eladó 14 százalékos jövedelmez. 12 ezer korona értékű. — Értekezhetni Goldstein Simon Szepességi utca 31.

Csendes udvarban

kiadók 2 szoba konyha, tornasz és mellékhelyiségekből álló lakás igen olcsón Kórház-u. 1. sz. Esetleg 1 szoba konyha mellékhelyiségekkel is kiadó. — Értekezhetni Csige Kálmán irodájában Rákóczi-u. 28.

Nagyforgalmu helyen kinttű menettel

hentes és mészáros üzlet

teljes berendezéssel **kiadó.**
Cím a kiadóban.

Valódi

édes, nemes szegedi paprikakülönlegesség gek óriási raktára Lindentfeld J. Jenő fűszer-, gyarmat-áru nagykereskedésében, Pénzügyi palota. Telefon 79 sz.

Illatszertár!

Háztartási és piperecikkek, kefeáruk!
(Hatvan-u. 11. sz.)

Forgalmi cikkek kedvező vételben érkeztek! Figyelje az árakat!

Kalodot 48 fill. Nagy Pebeco és Peredentó fogcrém 124 f. Valódi Speick szappan 56 fill. Nagy Odol 1 K 64 fill. Pixavon 2 K. Amerikai Hajpetrol 96 fill., 3 üveg 2 K 72 fill. Kolozsvári gyógyszerzappanok 60 fill. 3 drb 170. Szt.-László szappan 3 drb K 180. Margit-crém, Rogátsi-crém, „Oja”-crém, „Oja”-csodaszappan drbja 88 fill. Egg Leo 10 pcp 60 fill., 3 drb K 170. Kultur fogcrém 56 fill. 3 drb K 162. Kugler (Gerbeaud) csokoládé egynegyed kgr. 76 fill. Rud Glicerín szappan 44 fill. 3 rud 1 K 20. Johan Mária Kölni víz 3 drb egy ládában 2 K 24 fill. „Jes” powder 90 fill. és 250. Mintaparfüm 20 és 28 fill. Parfümök kimérve 5 és 10 gram 30—40—60—80 fill. stb. hasoncikk! — Hivatkozzon ezen árakra! — Ezekon kívül kefék 25 fillértől, fésűk, sósbor-szeszek, szappanok előnyös árban! Eladások reggel 7-től este 9-ig.

Ha valaki **olcsón akar** vásárolni, menjen **218 Varga és Balogh**

hentes és mészárosokhoz Városi bérház 8. szám alá. Mindig friss marha, gyenge és sertés hus, valamint hajsziromnak való kapható.

A legjobb gazdasági és tojó tyukok.

Zebrajelzésű Plymouth fajbaromfi

tojások kaphatók Falusy Lászlónál Debreczen, Piac-utca 7. sz., papírútlelet. A bécsi kiállításán kitüntetéset nyert törzsektől.
12 drb 6 korona.

Forradalom lesz Debreczenben,

ha fényképeit mindenki Takács

fényképésznél a nagytemplom mellett szerzi be, hol bámulatos olcsó árak mellett a legszebb képeket és nagytasokat kaphat. 6 drb kabinet kép rendelésnél 1 nagytas díjtalanul. 12 levelező-lap nagytasai 6 kor. 6 lev. lap 2 korona.

Nagy vétel folytán **Linóleum**

(Padlófesték) 1 kgr. (nagy doboz) **1 korona.** Kapható rövid ideig Hatvan-utcai **Illatszertár** Hatvan-u. 11. Illatszertár cégére ügyeljünk.

Izléses kivitelű nyomtatványokat

gyorsan és pontosan készít a **THAISZ A.** könyvnyomdája Piac-utca 7. sz.

Írásmunkák

címzések, okiratok írógép vagy szepirással, egy vagy több példányban gyorsan és izlésesen készíttetnek Rákóczi-u. 28. sz.

Helyesírást

tudó és gyakorlott két írógépkezelő kisasszonyt keresek mielőbbi belépésre. Szíves ajánlatokat személyesen átadni kérek. Csige Kálmán irodája Rákóczi-u. 28. szám.

A Nagyléltai határban

120 hold prima első osztályu homokföld kellő gazdasági épületekkel ellátva bérbe kiadó, esetleg kedvező fizetési feltételek mellett örök áron is eladó. Értekezni Nagyléltai Holló István főbíróval.

Ügyes varrónő

készít mindenféle felső ruháneműt olcsón és pontosan Miklós-utca 32.

Írógépen

szakszerűen bárki megtanulhat vagy gyakorolhat gépiróiskolában csekély 10 koronáért. Állások díjtalan ajánlat! Írásmunkák készítése gyorsan és izlésesen bármely időben Rákóczi-u. 28. Ugyanott gyakorlott kisasszony felvétetik.

Harci kanárik

pormentes csomagolt kanári eleség, remek fajtalamok olcsón. Veszek darut, golyát. Jókai 52.

Szobafestő

tanulók fizetés mellett felvétetnek Schuller Sámuel Simonffy-utca 25. Telefon 806. 331

Konyha és előszoba BUTOROK

készen és jutányos árban beszerezhetők WEISZ FERENCZ asztalosnál, József kir. herceg-u. 7. Telefon 1090. 236

Figyelem!

Hatvan-u. 4. sz. alatt 8 év óta fennálló műhelyem ajánlom a m. t. háztulajdonos urak figyelmébe. Készítetek

vízvezeteket, fürdőcsatornázási munkákat.

A mérnöki hivatal által előirt szabályok szerint. Terv és költségvetés díjtalan. Telefon 1069.

Wilheim Ede
ú. v. 216

Legnagyobb

Gramophon raktár és a legújabb lemezek jutányosan Szendrő Sándor hangszer-kereskedésében kaphatók Debreczen, Batthyány-utca.

Ezer áldást jelent

a háznál a „HAZTARTÁS KÖNYVTÁRA”. A kezdő háziasszonyból tökéletes háziasszony lesz, viszont a tapasztalt háziasszonyok bőségesen találják meg ezekben a könyvekben a háztartási tudnivalók sokaságát.

Páratlanul áll

a könyvpiacra a „HAZTARTÁS KÖNYVTÁRA” elterjedése. Háromnegyed év alatt **800.000 példány fogyott el**, ezért joggal állítjuk, hogy a „HAZTARTÁS KÖNYVTÁRA” a

magyar könyvpiacz slágerje.

A tanulás nem szégyen, — palotában vagy konyhában, méltóságos asszony vagy szakácsnő egyaránt nagy haszonnal forgatja ezeket a pompás könyveket.

Megbecsülhetlen szolgálatot

tesz a „HAZTARTÁS KÖNYVTÁRA” asszonynak-leánynak egyaránt, mert nemcsak sütni-főzni tanul meg ezekből a nélkülözhetetlen könyvekből, hanem a háztartási stb. tudnivalók ezreit sajátítja el.

A jó tanács sohasem késő,

már pedig háziasszonyoknak való jó tanács garmadával van a „HAZTARTÁS KÖNYVTÁRA” eddig megjelent 51 kötetében, — ezért joggal nevezik ezeket a népszerű és nélkülözhetetlen könyveket a

háziasszony kincseskamrájának.

A „HAZTARTÁS KÖNYVTÁRÁT” Kürthy Emilné szerkeszti, a „HAZTARTÁS” című népszerű 20 éves asszonyújság szerkesztője.

Egy-egy kötet ára csak 20 fillér.

Mind az 51 eddig megjelent kötetet **10 korona 20 fillér** bekládása ellenében bérmentve küldi meg:

lapunk kiadóhivatala.

Háztartás Könyvtára

Szerkeszti: Kürthy Emilné. Egy-egy füzet 20 fill.

EDDIG MEGJELENT:

1. Hus- és bójtí levelek.
2. Levesbe való tészták és egyéb.
3. Különbféle előételek
4. Tojás ételek.
5. Marha-, borjú- és sertésus ételek.
6. Szárnyasok és szárnyas vadak.
7. Nyúl-, őz- és egyéb vadhusok.
8. Halak elkészítése.
9. Különbféle főzelékek.
10. Gyuvortt és kifótt tészták.
11. Élesztős tészták és rétesfélék.
12. Torták könyve.
13. Sós és édes mártások.
14. Édes-ételek és cukorkák.
15. Vegyes sütemények.
16. Különbféle italok.
17. Józsi kenyérsütés.
18. Fagyaltok, kocsonyák, krémek.
19. Gyümölcs-befőzés
20. Zöldség, uborka. stb. eltartása.
21. Gyermekszoba. (Gyermeknevelés.)
22. Szépségápolás.
23. Illatszerek.
24. Az egészség ápolása.
25. Lakás (Jókarbantartás) Takarítás.
26. Az asztal díszel. (Asztalterítés.)
27. Fűtés, világítás.
28. Mosás, pecsétisztítás. Mosószappanok.
29. Háztartási (Házi gyógyszerár.)
30. Háztartási tudnivalók.
31. A levásárlás művészete.
32. A konyha.
33. Társas étkezések rendezése. (Lakomák, tálalás.)
34. Egyszerű ételsorok. (Ebédek, uzsonák, vacsorák.)
35. Az éléskamara.
36. A pince.
37. A burgonya elkészítése 25 féle módon.
38. Teasütemények.
39. Konyhakert és gyümölcsös.
40. Diszkert és szokakertészet.
41. A vendéglátás művészete.
42. Hölgyek tanácsadója.
43. A nők sportja.
44. Gyermek higiena. (Betegségek és azok gyógy.)
45. A fog-, száj- és köröm ápolása.
46. A női test ápolása.
47. Folttisztítók.
48. Hogyan ruházkodjunk.
49. Baromfi betegségek.
50. Baromfi tenyésztés.
51. Felfújtak és pudingok.

A könyvtár folytatódik.
Egyes kötetek megrendelésénél elegendő a szám feltüntetése
Egy-egy kötet ára 20 fillér.